

Vlag uit voor de Coming-Outdag

Vandaag hisjen Alkmaarders Iefke Grotenhuis (25), Robert Witte (50) en Shannah Telleman (24) de regenboogvlag ter ere van internationale Coming-Outdag. 11 oktober staat jaarlijks in het teken van 'uit de kast komen', het moment waarop mensen uit de LHBT-gemeenschap openlijk uitkomen voor hun seksuele geaardheid of genderidentiteit.

Teksten: **Senna Brammer**
Foto's: **Jan Jong (JFfoto)**

Iefke Grotenhuis: „Mijn moeder had het veel eerder door dan ik.”

Op vakantie stond de kastdeur op een kiertje

Alkmaar ■ „Hoe heet ze?” vraagt haar moeder als student Social Work Iefke Grotenhuis (25) vertelt dat ze verliefd is. „Ze? Hoe weet jij dit al?” roept Iefke vol verbazing.

Het is zeven jaar geleden dat de Alkmaarse uit de kast kwam. „Mijn moeder had het veel eerder door dan ik. Best wel bijzonder, want ik heb mijn hele middelbareschoolperiode diep in de kast gezeten. Ik was veertien toen ik wist: ik ben niet hetero. Ik ging in Bergen naar school en ik had niet echt het gevoel dat dit stukje van mijn identiteit daar geaccepteerd werd.”

Kamperen

Elke zomervakantie trekt Iefke met een tentje naar het oosten van het land. „De deur van de kast stond tijdens het kamperen op een kiertje. Dan kon ik even naar buiten kijken en dat voelde zo - als mezelf. Maar zodra ik thuiskwam in Alkmaar ging de deur weer potdicht.” Ze lacht om haar eigen woordgrap.

„Echt lachen was dat toen niet”, gaat Iefke verder. „Pas op mijn achttiende kwam ik uit de kast. In die vier jaar heb ik heel erg aan mezelf getwijfeld en me rot gevoeld over wie ik was als persoon. Ik zag ook geen queer personen (overkoepelend begrip voor LHBT, red.) om me heen en ik kom uit een rooms-katholiek gezin. Dus ja, als je je dagelijks afvraagt: 'wat ben ik eigenlijk aan het doen als ik niet eens mezelf kan zijn?', dan kom je in een depressie.”

Het begin van de studie social work aan Inholland Alkmaar, betekent voor Iefke het einde van een dubbelleven. „Ik had geen zin meer om overal een andere versie van mezelf te zijn, dus heb ik gewoon gelijk op tafel gegooid dat ik lesbisch ben. De depressie is daarmee ook minder geworden. Ik vind het wel jammer dat het zo'n beladen thema is. Als hetero kom je toch ook niet uit de kast?”

Iefke zegt veel geluk te hebben met haar omgeving

Iefke zegt veel geluk te hebben met haar omgeving. „Iedereen reageerde heel fijn. Achteraf gezien had ik het misschien wel veel eerder kunnen zeggen. Ik denk ook dat ik zo lang heb gewacht omdat wij van de kerk zijn. Het geloof is anti homo. Gelukkig hebben mijn ouders dat nooit zo gezien. Mijn moeder zegt altijd: 'God is liefde'. Ze zegt dat ze een direct lijntje met Hem heeft.”

Geloof

Hoewel ze zich kan vinden in de woorden van haar moeder, is haar relatie met religie wel veranderd. „Ik heb het geloof meer voor mezelf gemaakt, het is een houvast voor wanneer ik dat nodig heb. Maar ik mag bijvoorbeeld niet in onze kerk trouwen. Als je ziet hoe de kerk homoseksualiteit afkeurt,

ja, daar doe ik natuurlijk niet aan mee.”

Die afkeuring voelt Iefke in de eerste instantie niet zo in Alkmaar. „Maar dat kan ook komen door de omgeving die ik zelf heb gecreëerd, met de mensen om mij heen.”

Zodra ze de gedachte wat meer ruimte geeft, komt de realisatie: „Buiten die bubbel word ik eigenlijk best nog wel eens lastig gevallen hier op straat.”

Safespace

Daar heeft ze een mogelijke verklaring voor. „Het kan komen doordat er in Alkmaar niet echt een queer-kroeg is en je snel richting een heteroplek wordt geduwd. Of naar Amsterdam. Maar ik hoef echt niet altijd naar Amsterdam, want Alkmaar is mijn stad. We misten zo'n plek hier, dus ben ik vorig jaar samen met drie anderen Safespace Alkmaar begonnen.”

Iefke is de voorzitter van de stichting in oprichting. „We organiseren maandelijks evenementen voor LHBT-jongeren uit de regio. Het is belangrijk om samen te komen met mensen zoals jij, want het kan best eenzaam zijn om buiten de norm te vallen. Safespace slaat aan en er ontstaan nieuwe connecties. En wow, ik wist niet dat er zoveel homo's in Alkmaar zijn.”

Niet één, maar twee coming-outs

Alkmaar ■ „Ik heb in twee kasten gezeten”, lacht bouwmarkt-medewerker Robert Witte (50). Tot zijn 32e gaat Robert ervan uit dat hij een heterovrouw is. Hij is getrouwd met een man. „Toen werd ik verliefd op een vrouw en dacht: 'oh, ja, dit klopt bij mij!’”

Zijn omgeving reageert positief. „De eerste vriendin die ik het vertelde, verbaasde het niets. De tweede en de derde ook niet. Daarvan was ik in de war. Waarom dachten jullie dit wel en heeft niemand mij iets gezegd?”

Blijver

De eerste jaren na zijn coming out als lesbisch gaat het goed met Robert. „Ik voelde me veel blijer. Ik volgde de studie psychosociaal werk. In de module psychiatrie kregen we de opdracht om een onderwerp uit het boek te presenteren. Ik stuitte op GIS, genderidentiteitsstoornis. Mannen die zich vrouw voelen en andersom. Ik wist meteen: 'dit is geen stoornis, dit heb ik ook!’”

„Er waren drie klasgenoten die hier ook een presentatie over wilden geven. Toen ze zagen dat ook mijn hand omhoog stak, gingen hun handen omlaag.” Hij leest alles over GIS wat hij kan vinden. „Om te bewijzen dat dit niet bij mij hoorde, maar het enige wat ik vond was bevestiging.”

De tijd verstrijkt, maar GIS, nu 'genderdysforie', laat hem niet los. „Het was drie jaar later en het leven werd zwaarder. Als ik verder

Internationale **feestdag** voor de LHBT-gemeenschap wordt ook in Alkmaar gevierd

wilde, moest ik iets anders doen.”

Dus komt Robert tien jaar geleden voor de tweede keer uit de kast, nu als trans man. „In de zomer van 2012 ben ik in sociale transitie gegaan. Een andere naam, de voornaamwoorden hij en hem, mannelijke kleding en mijn haar afgeknipt. In oktober begon ik bij een nieuwe werkgever, gewoon als Robert.”

Vlak voor kerst wordt hij in de supermarkt aangesproken als 'mevrouw'. „Ik had een overhemd en een colbert aan en dacht echt:

Robert dacht lang dat in Alkmaar geen trans personen zijn

'moet ik op mijn hoofd tatoeëren dat ik man ben?'. Kort daarna heb ik me aangemeld bij het VUmc voor een medische transitie.”

Het traject valt Robert vooral mentaal zwaar. „Ik had een deskundigenverklaring nodig om me als man te registreren. De psycholoog had een checklist. Ze viel erover dat ik 'meisjesboeken' had gelezen en twee keer zwanger was geweest, want dat duidde op seksueel contact met een man.”

Na vijf gesprekken geeft de psycholoog aan dat er extra gesprekken nodig zijn. „Ze kon haar collega's er niet van overtuigen dat ik trans genoeg was. Daar werd ik zo verdrietig van, dat ik moest huilen. Ze zei: 'je lijdt eronder' en omdat

lijden een voorwaarde is, waren er ineens geen extra gesprekken meer nodig. Bizar.”

De vrouw waarmee hij dan inmiddels is, is dan in verwachting. „Ik kreeg de deskundigenverklaring precies op tijd, want nu kon ik me registreren als vader van ons kindje. Ik was al twee keer moeder, en nu dus vader.”

Buitenbeentje

De tweede keer dat Robert uit de kast komt, stuit hij op meer onbegrip. „Ik kreeg vaak de vraag of dit echt moest en of ik het wel zeker wist. Tien jaar geleden was er meer onwetendheid over trans personen (genderidentiteit komt niet overeen met het biologisch geslacht, red.). Ik heb lang het idee gehad dat er in Alkmaar helemaal geen trans personen bestaan.”

Een gemeenschap heeft hij in zijn stad nog niet gevonden. „Ik ben hetero. Als ik naar een LHBT-café zou gaan, sta ik tussen de homo's en lesbiennes. Dan ben ik alsnog een buitenbeentje. Soms is het fijn om even je schild te laten zakken. Ik ben altijd aan het opletten, je weet nooit zeker hoe mensen reageren.”

Daar ervaart Robert vooral als hij bij nieuwe mensen tussen neus en lippen laat vallen dat hij trans is. „Het gesprek loopt dan vaak vast. Mensen gaan er vanuit dat je hetero en cisgender (hoe je je voelt past bij je voorkomen, red.) bent. Uitleggen blijft niet bij één keer. Wie heeft die kast gebouwd? Wijzelf niet. Toch duwt de maatschappij je steeds richting een coming-out.”

Shannah Telleman (24): „Met een psycholoog praten zou me helpen weer 'normaal' te worden.”

Contact met haar vader verbroken

Alkmaar ■ „Ik krijg wel eens een sms met: 'Ik hoop dat je Jezus vindt.'” Dat vertelt student kunst en economie Shannah Telleman (24). Afzender van de sms'jes? Haar vader. „Toen ik hem op mijn negentiende vertelde dat ik niet hetero ben, wilde hij me naar therapie sturen. Met een psycholoog praten zou me wel helpen om weer 'normaal' te worden.”

Shannah besluit een psycholoog te bezoeken. „Die zei meteen: 'Daar kan ik niets aan doen, hoor.'” Vanaf dat moment verwaterd het contact met haar vader. „Dat is pijnlijk. Je hebt een kind, je kiest voor een kind, ga er dan van houden. Ongeacht geaardheid. Ik ben geen gekke seriemoordenaar en ik doe niemand pijn. Ik val gewoon op vrouwen. Als je je kind om die reden ontfermt, had je misschien niet aan kinderen moeten beginnen.”

Gebroken

Een jaar geleden heeft ze definitief met hem gebroken. „Aan het begin ben ik heel boos geweest. Dat hij niet kan inzien dat er een wereld is buiten zijn visie. Het zit zo erg in zijn hoofd dat hij gelijk heeft over dat mijn seksuele voorkeur niet normaal is. Maar ja, met boos zijn heb je alleen jezelf. Daarnaast heb ik echt een geweldige moeder en oma.”

Het 'geheim' waar Shannah vanaf haar veertiende mee rondloopt, begint op haar achttiende steeds zwaarder te wegen. „Ik ben bij mijn vrienden uit de kast geko-

men en een jaar later bij mijn ouders. Ik was bij vrienden en moest van mijn moeder om 01.00 uur thuis zijn. Vijf over één stuurde ik haar via Whatsapp een foto met 'raad eens wie er bisexueel is'. Het enige wat ze zei was: 'Shannah, je moest allang al thuis zijn.’”

Series

Niet veel later voert ze 'Het Gesprek' met haar moeder. „Die vond

Shannah heeft op internet een fijne vriendengroep

het helemaal prima. Het was een groter probleem dat ik te laat thuis was. Ik denk eigenlijk dat ze het al veel langer wist, want mijn hele kamer hing vol met posters van actrice, zangeres en mode-ontwerpster Selena Gomez (Shannah viel een beetje op haar, red.) en de lesbische cheerleader uit de serie Glee.” Glee is een Amerikaanse, komische televisieserie. Het verhaal draait om een groep jongeren die, onder leiding van hun leerkracht, op hun school een koor beginnen, de McKinley High's Glee Club.

LHBT-personages in series zijn lange tijd Shannah's enige vorm van representatie. „Het was een zeer eenzame ervaring, daar in die kast. Op mijn middelbare school kende ik niemand die uit de kast was. Ik heb veel ontkenning ge-

voeld voordat ik accepteerde dat ik buiten de norm val.”

Community

Waar ze in Alkmaar moeilijk aansluiting vindt bij andere LHBT-persoon, heeft ze op internet een fijne vriendengroep. „Maar ik had ze dus niet fysiek om me heen. Het was best lastig om in Alkmaar een community te vinden.”

Shannah is één van de oprichters van Safespace Alkmaar. „Het vinden van zo'n community in onze stad, dat proberen we met Safespace makkelijker te maken. Zodat Alkmaarse jongeren niet meer hoeven te zitten waar ik mee dealde toen ik nog in de kast zat.”